

med Bajonetterne, Franskmanden talte om: De ere meget gode at støtte sig paa, men de du ikke til at sidde paa. En saadan Alliance kan være meget god til at støtte sig paa i en enkelt Situation og ogsaa til at styrte et Ministerium, men den er ikke til at leve paa. Samarbejdet med den „Vort Land“ske Gruppe behøver jeg ikke at anvende mange Ord paa for at karakterisere, hvor lidt politisk Tryghed og Ro det lover.

I Virkeligheden føle vi alle Uholdbarheden ved den nuværende Tilstand. Denne Uholdbarhed anerkendes som sagt indirekte ved mange Udtalelser. Det blev f. Eks. paa en meget slaaende Maade anerkendt af den højtærede Finansminister, da han under Finanslovens første Behandling sagde: Spørgsmaalet om nye Skatter vil jeg ikke komme ind paa, det komme vi ikke til at beskæftige os med, vi komme ikke til at sidde saa længe, at det Forslag kommer til at ligge for. Det er en indirekte Anerkendelse af den nuværende Tilstands fuldstændige Uholdbarhed. Men ligesom vi ere enige om dette, kunne vi forhaabentlig ogsaa være enige om Ønskeligheden af, at disse Tilstande afløses af mere varige og blivende Forhold, selv om det skal koste en Overgang, der kan være lidet behagelig og lidet hyggelig baade for det ene og det andet Parti her i Salen. Alt dette bevirker, at man kommer til at se hen til en Forfatningsforandring med noget andre Følelser end hidtil. Man kommer til at se hen til den som til et af de Momenter, maaske et af de vigtigste, der i Længden kunde begrunde varige og solide Tilstande i vort politiske Liv. Det samme gælder den Valgkredsordning, der nødvendigvis maa knyttes til en Forfatningsændring.

Det er de almindelige Grunde, der gøre, at Tanken naturligt ledes hen paa en Forfatningsrevision. Men ogsaa rent direkte have vi Vidnesbyrd om, at Tankerne kredse derom. Fra socialdemokratisk og radikal Side har man fremsat direkte Forslag i saa Henseende. Det ærede Medlem fra Ringkøbing, der tidligere som Minister har ment, at man kunde begrænse Grundlovsændringen til kun at omfatte Valgkredsordningen, udtalte i Sommer, at efter hans Mening kunde man nu ikke begrænse sig til det, man maatte i alt Fald udstrække Forandringen til en grundig Omordning af Folketingets Sammensætning. Og det var ikke Smaating, det ærede Medlem i saa Henseende fremførte. Det var dybtgaaende Ting som Kvindernes Valgret og Valgrets-

alderens Nedsættelse til 25 Aar. Som Konseilspræsident sluttede jeg mig til, at det var rigtigt allerede nu at have Tanken henvendt paa en Grundlovsforandring og søge at forberede den. Jeg sluttede mig særlig til de to Ønsker, der vare udtalte af det ærede Medlem fra Ringkøbing og hans Gruppe, idet ogsaa jeg mente, at man burde gaa til en saadan Udvidelse af Folketingets Vælgerkorps. Og jeg tilføjede, at heller ikke Spørgsmaalet om Landstingets Omdannelse kunde ret længe holdes ude fra den politiske Diskussion. Jeg hørte til dem, der mente, at det Spørgsmaal maatte og burde komme frem. Mest betegnende er det dog vel nok, at der ogsaa mere og mere har lydt Røster af den Art fra Højre. Det kan ikke nægtes, at naar der er Spørgsmaal om Forfatningsforhold, er det Højre, der, for at bruge et folkeligt Udtryk, sidder paa Flæsket. Det er Højre, der ved Hjælp af den privilegerede Valgret har faaet en overdaadig Repræsentation i Landstinget. Det skulde derfor synes, at Højre, der dog ikke nu kan have nogen videre Udsigt til at naa frem til Flertal i dette Ting, nødtigt vilde ind paa Tanken om en Omdannelse af det Ting, hvor Højre og den frikonservative Gruppe have Flertal. Men ikke desto mindre lyder der saadanne Røster fra Højres Side. Jeg skal ikke gaa i Enkeltheder og omtale de forskellige Ting, der ere sagte derom, jeg skal blot erindre om, at det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger) i Sommer som Højres Ordfører udtrykkelig udtalte, at det laa Højre overmaade meget paa Sinde at faa indført Forholdstalsvalgmaaden til Folketinget, at Højre erkendte, at dens Indførelse ved Folketingsvalgene maatte medføre, at Spørgsmaalet om Landstingets Sammensætning kom under Debat, og at Højre ikke var uvilligt til at indlade sig paa en saadan Debat. Endnu stærkere og mere udpræget have disse Røster lydt siden. Et anset Højreblad, „Nationaltidende“, siger i disse Dage med overordentlig Tydelighed, at „Paris“ — det vil sige Forholdstalsvalgmaaden — vel er den „Messe“ værd, der synges oppe i Landstinget.

Det er ikke min Opgave her at komme ind paa Enkeltheder i det af den radikale Gruppe fremsatte, private Forslag til en Grundlovsændring og heller ikke paa Enkeltheder i Socialdemokraternes Forslag. Jeg gør det ikke af den Grund, at alle vistnok kunne være enige om, at dette er rent foreløbige Forslag, der kunne give Stødet til en Forfatningsrevision, men intet af dem bliver det Grundlag, paa hvilket vi